

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Державного комітету ста-
тистики України
12.11.2007 № 416

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві юстиції України
29.11.2007 № 1327/14594

ІНСТРУКЦІЯ
щодо заповнення форми державного статистичного спостереження
№ 2-ферм "Основні показники господарської діяльності
фермерського господарства"

1. Загальні положення

1.1. Перелік респондентів, які звітують за формою державного статистичного спостереження №2-ферм "Основні показники господарської діяльності фермерського господарства" (далі – форма №2-ферм), визначається органами державної статистики згідно з чинним законодавством та чинною статистичною методологією.

1.2. Форма №2-ферм подається органу державної статистики за **місцезнаходженням (місцем державної реєстрації)** респондента.

1.3. В адресній частині бланка форми №2-ферм зазначаються:

– за реквізитом "Найменування" – повне найменування фермерського господарства, яке звітує, згідно з реєстраційними даними;

– за реквізитом "Місцезнаходження (юридичної особи)" – місцезнаходження фермерського господарства за реєстраційними даними;

– за реквізитом "Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається звіт" – повна поштова адреса місця здійснення виробничої діяльності господарства, яке звітує. Якщо фермерське господарство має у своєму складі відокремлені підрозділи (філії), які територіально розташовуються в інших місцях, то за даним реквізитом вказуються поштові адреси всіх його підрозділів.

1.4. Звіт за формою №2-ферм складається в цілому для господарства, включаючи всі його відокремлені підрозділи (філії).

1.5. Фермерські господарства, які здійснюють сільськогосподарську діяльність спільно (у кооперації) з іншими господарюючими суб'єктами в галузі сільського господарства, складають звіт за формою №2-ферм кожний окремо в частині свого внеску у виробництво відповідно до укладених угод і витрат. Разом із звітом подаються відповідні пояснення.

1.6. Заповнення форми №2-ферм здійснюється на підставі даних первинного та бухгалтерського обліку, обліку з робочого часу та кількісного складу працівників, документів з обліку земель.

1.7. Дані наводяться в одиницях виміру, зазначених у бланку форми:

а) вартісні показники:

- первісна вартість основних засобів, капітальні інвестиції, кошти з державної підтримки – у тисячах гривень з одним знаком після коми;
- дохід, витрати (собівартість) – у гривнях без коми;

б) натуральні показники:

- площа – у гектарах з одним знаком після коми;
- чисельність працівників, кількість реалізованої продукції, органічних і мінеральних добрив, отрутохімікатів – у відповідних одиницях, у цілих значеннях, без коми.

У рядках і графах форми, для заповнення яких інформація відсутня, проставляється прочерк.

2. Заповнення бланка форми

2.1. Загальні показники (розділ 1)

2.1.1. У блоці показників щодо працівників у фермерському господарстві наводяться дані про середню кількість працівників, їхні витрати робочого часу та оплату праці за звітний рік.

До складу працівників фермерського господарства включаються члени фермерського господарства та наймані працівники, які працюють у ньому за трудовими договорами.

У рядку 010 наводяться дані про всіх працівників господарства. Вони є сумою даних рядків 001 і 003.

У рядку 001 проставляються дані про членів фермерського господарства, які протягом звітного року брали участь у виробничому процесі, і час їхньої роботи становить якнайменше третину прийнятого в господарстві робочого часу. Членами фермерського господарства можуть бути подружжя, їх батьки, діти, які досягли 14-річного віку, інші члени сім'ї, родичі, які об'єдналися для спільного ведення фермерського господарства, визнають і дотримуються положень Статуту фермерського господарства. Членами фермерського господарства не можуть бути особи, які працюють у ньому за трудовим договором (контрактом).

У рядку 003 записуються дані про найманих працівників – штатних працівників, прийнятих на роботу за сумісництвом з інших підприємств, та осіб, які працювали за цивільно-правовими договорами. До тих, хто працює за цивільно-правовими договорами, не належать фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які виконували роботи згідно з цивільно-правовими договорами.

У рядку 012 наводиться інформація про штатних працівників, з якими укладено трудовий договір на невизначений строк або на визначений строк, що повністю охоплює звітний рік. Дані рядка 012 повинні бути меншими або дорівнювати даним рядка 003.

У графі 1 відображається середня кількість працівників за рік, яка розраховується як частка від ділення суми кількості працівників за кожний місяць роботи господарства у звітному році на 12.

При цьому слід мати на увазі, що середня кількість **найманих працівників** (рядок 003) є сумою середньооблікової кількості штатних працівників, се-

редньої за рік кількості, прийнятих на роботу за сумісництвом з інших підприємств, і осіб, що працюють за цивільно-правовими договорами.

Середньооблікова кількість **штатних працівників** за рік обчислюється шляхом підсумовування середньооблікової кількості штатних працівників за всі місяці роботи господарства у звітному році та ділення одержаної суми на 12. При обчисленні середньооблікової кількості штатних працівників ураховуються всі категорії працівників облікового складу, крім працівників, які перебувають у відпустках у зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

Якщо фермерське господарство працювало неповний рік (сезонний характер виробництва або створене пізніше січня звітного року), середньооблікова кількість штатних працівників за рік визначається на загальних підставах, тобто в розрахунку на 12 місяців.

Середня кількість **сумісників з інших підприємств і осіб, що працюють за цивільно-правовими договорами**, за рік визначається шляхом підсумовування середньої кількості цих працівників за всі місяці роботи господарства у звітному році і ділення отриманої суми на 12.

Приклад розрахунку середньої кількості працівників фермерського господарства наведений у додатку 1.

У графі 2 відображається середня кількість жінок відповідної категорії працівників.

У графі 3 проставляються дані про кількість людино-днів, фактично відпрацьованих відповідною категорією працівників у господарстві, ураховуючи роботу у вихідні (за графіком), святкові та неробочі дні. Час, відпрацьований працівниками, які оформлені за сумісництвом у тому самому господарстві, де і основне місце роботи, ураховується в повному обсязі. У разі, якщо у фермерському господарстві облік людино-днів не ведеться, даний показник визначається розрахунково.

У графі 4 відображається сума фонду оплати праці за звітний рік, нарахованого найманим працівникам господарства (кількість яких зазначена в графі 1) як у грошовому, так і в натуральному виразі. Вона включає суми фонду оплати праці штатних працівників, а також сумісників, осіб, які виконують роботи за цивільно-правовими договорами, та інших категорій працівників (у т.ч. звільнених), яким здійснювалися нарахування з фонду оплати праці у звітному році. У цьому рядку також відображаються суми виплат за підсумками роботи за рік, одноразових заохочень та інших виплат, нарахованих тимчасово відсутнім штатним працівникам, які перебувають у відпустках у зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною (крім виплат за рахунок коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням).

Суми нарахувань за час відпусток на відміну від порядку їхньої виплати у фонді оплати праці відображаються пропорційно часу, що припадає на дні відпустки у звітному періоді.

2.1.2. У блоці показників про площу наводяться дані про площу землі та площу водних об'єктів фермерського господарства.

У рядку 020 показується загальна площа землі фермерського господарства, яка використовувалася ним для ведення виробничої діяльності у звітному році. Вона складається із земельних ділянок, що належать на праві власності фермерському господарству як юридичній особі, а також земельних ділянок, що належать громадянам – членам фермерського господарства на праві приватної власності, і земельних ділянок, що використовуються фермерським господарством на умовах оренди. До загальної площі землі для ведення господарства у звітному році **не включаються ділянки фермерського господарства, здані ним в оренду іншим суб'єктам господарювання.**

У рядку 021 показується площа сільськогосподарських угідь – земельних ділянок, які систематично використовуються для сільськогосподарського виробництва. До них належать рілля, багаторічні насадження (сади, ягідники, виноградники та інші, крім посадок захисних насаджень), сінокоси, вигони та пасовища, а також перелоги. Дані рядка 021 повинні бути меншими або дорівнювати даним рядка 020.

У рядку 022 показується площа ріллі. Дані рядка 022 повинні бути меншими або дорівнювати даним рядка 021.

У рядку 025 із загальної площі землі для ведення господарства у звітному році (рядок 020) показується площа землі, узята фермерським господарством в оренду, на яку є договір, оформлений і зареєстрований у встановленому порядку. Якщо таких договорів декілька, то показується сумарна площа. Дані рядка 025 повинні бути меншими даних рядка 020.

У рядку 026 показується площа земельних часток (паїв), узятих фермерським господарством в оренду в інших осіб (не членів фермерського господарства). Дані рядка 026 повинні бути меншими або дорівнювати даним рядка 025.

У рядку 028 наводиться інформація про площу водного дзеркала ставків, водойм, інших водних об'єктів фермерського господарства, які знаходяться в його володінні або користуванні, **у рядку 029** – площа, яка використовувалася у звітному році для ведення рибного господарства. Дані рядка 029 повинні бути меншими або дорівнювати даним рядка 028.

2.1.3. У блоці показників про основні засоби і довгострокові біологічні активи фермерського господарства показується інформація про їхню вартість на кінець звітного року та суму зносу за звітний рік.

У рядку 1030 у графі 1 наводяться дані щодо первісної вартості основних засобів, виходячи з кошторисних (розрахункових) чи фактичних витрат на їх будівництво або придбання (доставку, установлення, реєстрацію тощо). До складу основних засобів не належать довгострокові біологічні активи, що пов'язані із сільськогосподарською діяльністю. Інформація про них заноситься до відповідних рядків блоку: **за рядком 1033** – про робочу і продуктивну худобу, **за рядком 1034** – про багаторічні насадження.

Із загальної вартості основних засобів **за рядками 1031 і 1035** у графі 1 наводиться первісна (переоцінена) вартість земельних ділянок і машин та обла-

днання відповідно. На відміну від порядку заповнення блоку показників про площу землі для ведення господарства, у **рядку 1031** проставляється вартість лише тих земельних ділянок фермерського господарства, на які є державні акти на право власності або на право постійного користування (уключаючи земельні ділянки, здані в оренду). Вартість земельних ділянок, які господарство взяло в оренду, до рядка 1031 не включається.

2.1.4. У блоці показників про капітальні інвестиції відображаються витрати фермерського господарства за звітний рік:

- на будівництво та обладнання нових, а також на реконструкцію та розширення раніше збудованих капітальних об'єктів (корівників, свинарників, овочесховищ, ліній для виробництва соків, ковбасних виробів, сирів, фельдшерських пунктів, клубів тощо);
- на придбання машин і обладнання;
- на вирощування багаторічних насаджень і формування основного стада робочої та продуктивної худоби;
- пов'язані з правами на користування природними ресурсами, майном (право користування земельною ділянкою, будівлею тощо);
- на інші нематеріальні активи.

До складу витрат на капітальне будівництво (рядок 1025) уключаються витрати на будівельні і монтажні роботи всіх видів (уключаючи роботи щодо поліпшення земель), придбання обладнання для об'єктів, що будуються, та витрати на розробку проектно-кошторисної документації.

За рядком 1026 наводяться витрати на придбання машин і обладнання без здійснення будівництва, уключаючи сільськогосподарську техніку та обладнання, узяті у фінансовий лізинг.

2.2. Фінансові результати діяльності (розділ 2)

2.2.1. У рядку 030 відображається чистий дохід (виручка) фермерського господарства від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), уключаючи реалізацію продукції, виготовленої з його власної сировини на давальницьких засадах (цукор, олія тощо).

Чистий дохід (виручка) визначається шляхом вирахування з доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідних податків, зборів, знижок тощо. Дані цього рядка повинні дорівнювати даним рядка 035 форми №2 "Звіт про фінансові результати" або рядка 030 форми №2-м "Звіт про фінансові результати".

2.2.2. Із загального обсягу чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у **рядку 031** вказуються дані про обсяг чистого доходу (виручки) від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва, тобто сирих продуктів рослинництва і тваринництва без продукції переробки, навіть якщо вона вироблена на власних потужностях. У **рядку 035** наводяться дані про чистий дохід (виручку) від реалізації послуг сільськогосподарського характеру, надані фермерським господарством іншим суб'єктам господарювання. До цих послуг належать послуги, віднесені до класу 01.4 за КВЕД, а саме:

а) у галузі рослинництва:

- передпосівна підготовка полів і насіння сільськогосподарських культур; посів і садіння сільськогосподарських культур; пересаджування рису, розсаджування буряку; обприскування сільськогосподарських культур, у тому числі з повітря; обрізання плодових дерев та винограду;

- збирання урожаю та підготування продукції до первинної реалізації: очищення, різання, сортування, сушіння, дезінфекція, покриття воском, полірування, пакування, лущення, замочування, охолодження чи пакування навалом включно з фасуванням у безкисневому середовищі; захист рослин від хвороб і шкідників; агрохімічне обслуговування;

- надання послуг сільськогосподарською технікою разом з обслуговувальним персоналом;

- насадження і облаштування, догляд і переоблаштування ландшафту;

б) у галузі тваринництва:

- утримання тварин та послуги з догляду за свійською худобою і птицею;
- послуги з обстеження стану стада, перегонки та випасу худоби, очищення та дезінфікування тваринницьких приміщень тощо;

- послуги зі стимулювання розведення худоби і птиці та зростання їхньої продуктивності; штучне запліднення тварин;

- стриження овець.

2.2.3. У рядку 032 вказується **собівартість реалізованої продукції** (робіт, послуг), тобто виробнича собівартість продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітнього року, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат. Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) визначається відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку 9 "Запаси", 16 "Витрати".

2.2.4. У рядку 033 наводиться сума чистого прибутку, **у рядку 034** – чистого збитку. Чистий прибуток (збиток) розраховується як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від звичайної діяльності та надзвичайного прибутку, надзвичайного збитку та податків з надзвичайного прибутку.

Для господарств, які ведуть простий або спрощений бухгалтерський облік, чистий прибуток (збиток) – це різниця між сумою чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і сумою всіх витрат. Сума всіх витрат збільшується на суму зменшення залишків незавершеного виробництва і готової продукції або зменшується на суму збільшення залишків незавершеного виробництва і готової продукції.

2.3. Витрати на виробництво (розділ 3)

2.3.1. У даному розділі фермерське господарство наводить дані про прямі витрати, пов'язані з його виробничою діяльністю, **за календарний рік з 1 січня до 31 грудня звітнього року**. Інформація подається **в групуванні за елементами витрат**, які пов'язані з виробництвом продукції, включаючи витрати на повністю загиблі посіви сільськогосподарських культур і на окремі види тварин, що не дали тваринницької продукції протягом року.

2.3.2. У рядку "Витрати на оплату праці" (код 201) відображають заробітну плату за окладами, тарифами, премії, матеріальну допомогу та заохочення, гарантії, компенсаційні виплати, оплату відпусток, інші витрати на оплату праці.

2.3.3. У рядку "Відрахування на соціальні заходи" (код 205) відображаються відрахування до Пенсійного фонду та фондів соціального страхування, відрахування на індивідуальне страхування персоналу господарства та відрахування на інші соціальні заходи за встановленими законодавством нормами від загального розміру витрат на оплату праці.

2.3.4. У рядку "Матеріальні затрати – усього" (код 210) показують вартість продуктів сільського господарства і промисловості, послуг сторонніх організацій, які використані господарством на виробництво продукції (робіт, послуг), уключаючи витрати на закладку і догляд за молодими багаторічними насадженнями.

У рядках **"насіння і посадковий матеріал"** (код 211), **"корми"** (код 212) показуються відповідні витрати продуктів сільського господарства незалежно від джерел їх надходження. У рядку **"з них покупні"** (код 230) відображається вартість покупних кормів.

У рядку **"мінеральні добрива"** (код 213) проставляють дані про вартість мінеральних добрив, фактично використаних у звітному році. Витрати на доставку мінеральних добрив у фермерське господарство власним транспортом, підготовку до внесення в ґрунт, вивезення їх на поля та ін. до витрат за цим рядком **не включаються**. Вони показуються за відповідними елементами витрат.

У рядку **"нафтопродукти"** (код 214) наводять вартість пального і мастильних матеріалів, які використані на виробничі потреби, **без витрат на транспортування** пально-мастильних матеріалів власним транспортом.

У рядку **"електроенергія"** (код 215) показують витрати на електроенергію, що використана на виробничі потреби, як одержану від інших суб'єктів господарювання, так і вироблену власними електрогенераторними установками (електростанціями).

У рядку **"паливо"** (код 216) відображають вартість палива, витраченого на виробничі потреби в оцінці за фактичною вартістю його придбання.

У рядку **"запасні частини, ремонтні та будівельні матеріали для ремонту"** (код 222) проставляють дані про витрати на запасні частини для тракторів, комбайнів, автомобілів, сільськогосподарських машин, інших машин і обладнання, вартість інструментів, кольорових і чорних металів, використаних на ремонт техніки й обладнання з виробничою метою, а також витрати на будівельні матеріали, які використані на ремонт виробничих об'єктів.

У рядку **"оплата послуг і робіт, що виконані сторонніми організаціями, і інші матеріальні витрати"** (код 217) показують витрати на всі види промислових товарів, які використані на виробничі потреби і не відображені вище. У цьому самому рядку показують також суми оплати послуг іншим суб'єктам господарювання з поточного ремонту сільськогосподарської техніки, автомобілів, унесенню добрив, боротьби зі шкідниками рослин і хворобами тварин

(уключаючи вартість використаних отрутохімікатів, біопрепаратів, медикаментів та інших засобів захисту), транспортуванню вантажів. До цього коду також включають вартість хімікатів, які використані з ветеринарно-профілактичною метою (хлорного вапна, каустичної соди, гексахлорану, мідного та залізного купоросу тощо).

У рядку "Амортизація" (код 218) показують суми нарахованої амортизації на всі види основних засобів виробничого призначення, інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів, які використовувались для потреб виробництва.

У рядку "Інші операційні витрати" (код 219) відображають інші прямі витрати на виробництво, які не відображені за кодами 201 – 218. До них належать витрати на підготовку кадрів масових професій, витрати на службові відрядження, орендна плата за земельні та майнові паї, витрати пов'язані з підтриманням орендованих земельних та майнових паїв у належному технічному стані, зокрема витрати на проведення поточних і капітальних ремонтів, на посіви, що повністю або частково загинули, і на тварин, які загинули, а також **суми фіксованого сільськогосподарського податку**.

До даного коду **не включаються** витрати, які належать до адміністративних витрат та витрат на збут.

За кодами 220 і 235 показують суми нарахованої плати за оренду земельних та майнових паїв.

2.4. Реалізація сільськогосподарської продукції власного виробництва (розділ 4)

2.4.1. У цьому розділі відображається інформація щодо реалізації господарством у звітному році всієї власно виробленої сільськогосподарської продукції як юридичним особам усіх форм господарювання, уключаючи установи і організації, які перебувають на балансі господарства, так і фізичним особам, уключаючи як реалізацію з місця виробництва продукції, так і через систему громадського харчування господарства, через власні їдальні, буфети, лотки та магазини, фірмову торговельну мережу, на ринку, через біржі та аукціони, за договорами, бартерними угодами, а також за кордон. До цієї інформації включаються також дані про реалізацію продукції власникам земельних ділянок (паїв) у рахунок оплати за оренду земельних та майнових паїв, оплати праці працівникам, продаж продукції педагогічним працівникам і працівникам соціальної сфери, що проживають у сільській місцевості, оплати послуг з переробки давальницької сировини та ін. Сільськогосподарська продукція, передана як матеріальна допомога або благодійні внески, також включається до обсягів реалізації.

Не вважаються реалізацією й не відображаються у формі:

- операції з виділення члену господарства майнового паю у вигляді худоби або її грошового еквівалента;
- передача сільськогосподарської продукції (цукрові буряки, соняшник, зерно тощо) для переробки на давальницьких засадах;
- куплена господарством сільськогосподарська продукція для її подальшої реалізації (перепродажу);

- передача продукції в рахунок повернення довгострокових позик;
- передача продукції іншим особам на відповідальне зберігання.

2.4.2. У графі 1 за відповідними кодами наводять дані про реалізацію продукції власного виробництва як звітного року, так і попередніх років, у фізичній масі (у натуральному виразі).

За кодами 330 – 335 показують реалізацію худоби та птиці на м'ясо (без урахування постановчої ваги тварин, а також тварин, які продані біофабрикам і біокомбінатам). Реалізація племінних худоби та птиці, реалізація тварин іншим підприємствам і населенню для вирощування і відгодівлі показується в рядку "інша продукція тваринництва" (код 340) у частині чистого доходу (виручки) від реалізації та повної собівартості продукції.

2.4.3. У графі 2 "Чистий дохід (виручка) від реалізації" відображають дохід (виручку) від реалізації продукції без ПДВ, акцизного збору, інших вирахувань, дотацій і доплат. У чистий дохід (виручку) від реалізації не включається продукція, яка направлена на переробку на власних переробних потужностях або передана переробним підприємствам на давальницьких засадах. Реалізація продукції власної промислової переробки у звіті за цією формою не відображається.

За кодом 317 господарства показують реалізацію іншої продукції рослинництва, яка не зазначена вище: насіння і волокон конопель, лікарських рослин; насіння цукрових буряків, кормових коренеплодів, овочевих, баштанних культур, однорічних і багаторічних трав; посадкового матеріалу плодкових, ягідних культур і винограду, сіна, соломи, зеленої маси, силосу, сінажу, квітів усіх видів і квіткової розсади тощо.

За кодом 340 відображають реалізацію іншої продукції тваринництва, яка не зазначена за кодами 330 – 336, а саме: племінних тварин, молодняку на дощухуванні, коней, добох півників, каракульських смушків, продукції звірівництва, гною, пташиного посліду, вовни-линьки, коконів та ін.

2.4.4. У графі 3 відображають **повну собівартість** продукції, реалізованої фермерським господарством протягом звітного року, яка складається з її виробничої собівартості, нерозподілених постійних загальновиробничих та наднормативних виробничих витрат, а також адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних і фінансових витрат, які цілком обґрунтовано можна віднести на виробництво і реалізацію власно виробленої сільськогосподарської продукції, тобто повні витрати на виробництво реалізованої продукції. При розрахунку цього показника слід керуватися такими положеннями:

а) виробничу собівартість певного виду продукції складають витрати фермерського господарства, пов'язані безпосередньо з його виробництвом, тобто прямі витрати на виробництво і загальновиробничі витрати, віднесені на нього. До виробничої собівартості сільськогосподарської продукції **не включаються** витрати на незавершене виробництво в рослинництві і тваринництві, посіви, які повністю або частково загинули, витрати з утримання сільськогосподарських тварин, від яких не отримано тваринницької продукції;

б) операційні і фінансові витрати, які можна віднести прямо на певний вид сільськогосподарської продукції (витрати на відсотки за кредити, відсотки

та винагороди за фінансову оренду, витрати на збут та ін.), уключаються безпосередньо до його повної собівартості. Дані про витрати, які неможливо віднести на певну продукцію прямо, розподіляються за видами продукції пропорційно їхній виробничій собівартості.

Не включаються до повної собівартості реалізованої продукції:

- собівартість реалізованих виробничих запасів;
- понаднормативні витрати від знецінення запасів;
- втрати, пов'язані з крадіжками тощо;
- суми списаних сумнівних боргів;
- нараховані резерви сумнівних боргів;
- визнані економічні санкції;
- втрати від участі в капіталі.

в) для формування повної собівартості за видами сільськогосподарської продукції складається розрахунок повної собівартості реалізованої продукції за схемою таблиць, наведених у додатку 2.

2.4.5. Таблиці додатка 2 складаються в такому порядку:

а) таблиця 1 "Розподіл інших витрат для формування повної собівартості за видами реалізованої сільськогосподарської продукції" призначена для визначення обсягу витрат звичайної діяльності фермерського господарства, які справедливо співвідносяться з виробництвом і реалізацією продукції, але не включені до її виробничої собівартості, і які неможливо прямо віднести на певний вид продукції. Витрати, які можна віднести прямо на певний вид продукції, вносяться безпосередньо до графи 3 таблиці 2 додатка 2.

Витрати для формування повної собівартості продукції рослинництва і тваринництва (рядок 3, графи 2 і 3) отримуються, виходячи з частки собівартості проданої у звітному році рослинницької і тваринницької продукції в загальній собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) усіх видів діяльності господарства (показник з кодом 032 форми), як добуток від множення відповідної частки (рядок 2, графи 2 і 3) на загальну суму витрат у господарстві, які цілком обґрунтовано можна віднести на виробництво і реалізацію власної виробленої сільськогосподарської продукції, але неможливо прямо віднести на певний вид продукції.

б) у таблиці 2 "Визначення повної собівартості за видами реалізованої сільськогосподарської продукції" здійснюється розподіл визначених у таблиці 1 сум витрат для формування повної собівартості за видами сільськогосподарської продукції і отримуються загальні обсяги повної собівартості для кожного з них.

Для цього спочатку розраховується частка виробничої собівартості окремого виду продукції в загальній виробничій собівартості відповідно продукції рослинництва або продукції тваринництва (графа 2). Розрахунок частки для зернових і зернобобових культур (коди 311 – 313), худоби та птиці (коди 331 – 335) робиться у два етапи:

– розраховується частка виробничої собівартості зернових і зернобобових (код 310) у виробничій собівартості продукції рослинництва – усього (код 318) і

частка виробничої собівартості худоби та птиці (код 330) у виробничій собівартості продукції тваринництва – усього (код 341);

– розраховується частка виробничої собівартості пшениці, кукурудзи, інших зернових культур у загальній позиції за кодом 310 і частка виробничої собівартості реалізованих великої рогатої худоби, свиней, овець і кіз, птиці, інших видів худоби в загальній позиції за кодом 330.

Потім для кожного виду сільськогосподарської продукції розраховується сума витрат, які не можна було прямо віднести на певну продукцію (графа 4), як добуток від множення частки виробничої собівартості кожного виду продукції за графою 2 відповідно на загальну суму витрат для формування повної собівартості, визначену в таблиці 1. Для групи зернових і зернобобових культур, і групи худоби та птиці спочатку здійснюється розрахунок для загальних позицій (коди 310, 330), а потім його результат розподіляється за видами продукції. При цьому сума даних за кодами 311 – 313 повинна дорівнювати даним за кодом 310, сума даних за кодами 310, 315 – 323 – даним за кодом 318, сума даних за кодами 331 – 335 – даним за кодом 330 і сума даних за кодами 330, 336, 340 – даним за кодом 341. Якщо в результаті розрахунків через округлення чисел отримана різниця між головною позицією і сумою позицій, що її складають, то вона відноситься відповідно на позиції "інші зернові та зернобобові", "інша продукція рослинництва", "інші види худоби", "інша продукція тваринництва".

Повна собівартість реалізованої продукції (графа 5) визначається як сума даних про їхню виробничу собівартість (графа 1), інших витрат звичайної діяльності, що можна прямо віднести на конкретний вид продукції або послуги (графа 3), й інших витрат звичайної діяльності, що розподіляються за часткою (графа 4).

Підсумки проведеного розрахунку повної собівартості реалізованої продукції заносяться за відповідними позиціями до графи 3 форми.

Приклад розрахунку повної собівартості реалізованої продукції для фермерського господарства наведений у додатку 3.

2.5. Унесення органічних, мінеральних добрив та обробка хімікатами (розділ 5)

2.5.1. У рядку "**Кількість**" показується кількість мінеральних і органічних добрив, унесених під урожай звітного року, незалежно від часу їх внесення: під пар і зяб у минулому році, а також перед сівбою, під час сівби та у вигляді підживлення у звітному році і восени минулого року. У графі 350 проставляються дані про кількість органічних добрив: гною, різних компостів, органо-мінеральних сумішей, пташиного посліду тощо, у графах 352, 353, 354 – відповідно загальна кількість азотних, фосфорних і калійних добрив, унесених під урожай звітного року, у перерахунку на 100% поживних речовин.

2.5.2. У рядку "**Площа**" показується фактично удобрена площа органічними і мінеральними добривами та оброблена хімікатами.

Наприклад, у господарстві посаджено 10 га картоплі. Під урожай звітного року мінеральні добрива вносились восени минулого року і навесні та влітку звітного року на площі 6 га двічі, на площі 3 га – один раз, а на площі 1 га не вносились зовсім. У такому разі удобрена площа складає 9 га.

2.5.3. Інформація про внесення мінеральних та органічних добрив **під урожай майбутнього року** у формі за звітний рік не відображається.

2.6. Державна підтримка сільського господарства (розділ 6)

2.6.1. У розділі наводяться дані про отримані фермерським господарством кошти на підтримку та розвиток **сільськогосподарського виробництва** за рахунок бюджетних дотацій і податку на додану вартість за всіма видами (напрямами) державної підтримки. До цих даних включаються суми, які фактично надійшли на рахунки фермерського господарства протягом звітного року. Суми нарахованих, але не отриманих господарством у звітному році коштів, у формі не відображаються. Не відображається у формі також інформація про кошти, надані як допомога новоствореним фермерським господарствам у період становлення.

2.6.2. При заповненні цього розділу слід керуватися тим, що сума даних за кодами 401 – 404 (графа 1) повинна дорівнювати даним за кодом 400.

2.7. Види економічної діяльності, якими займається фермерське господарство, крім сільськогосподарської (довідково)

У даному розділі подається інформація про діяльність, яку здійснює фермерське господарство, крім своєї основної діяльності. Для цього знаком "✓" відмічаються ті види діяльності з перелічених у розділі, якими займається господарство.

3. Прикінцеві положення

3.1. Заповнена форма перевіряється на арифметичні та логічні ув'язки, зазначені в бланку форми і цій Інструкції. За наявності невідповідностей, викликаних об'єктивними чинниками, фермерське господарство разом із звітом подає відповідні пояснення щодо них.

3.2. На бланку форми обов'язково вказуються прізвище, ім'я, по батькові виконавця, контактні номери телефону, факсу і адреса електронної пошти (за наявності).

3.3. Звіт підписує керівник (власник) господарства, який несе відповідальність згідно з чинним законодавством.

Директор департаменту
статистики сільського господарства
та навколишнього середовища

О.М.Прокопенко

Додаток 1
до підпункту 2.1.1 Інструкції

Приклад розрахунку середньої кількості працівників фермерського господарства

Фермерське господарство Н. складається з 5 членів, з яких 2 не беруть участі у виробничому процесі через похилий вік. Крім того, у звітному році у фермерському господарстві за трудовими угодами (контрактами) працювали 3 наймані особи (штатні працівники): 2 – на постійній основі й 1 – на період збору врожаю. Із 2 постійних працівників – 1 молода жінка, яка 10 вересня звітного року пішла у відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами. Крім того, у господарстві протягом року працювала 1 особа, прийнята на роботу за сумісництвом з іншого підприємства.

Середня кількість працівників у фермерському господарстві розраховується таким чином:

(осіб)

	Усі працівники господарства	У тому числі				
		члени господарства, що працюють	наймані	з них		зовнішні сумісники
				штатні		
				постійні	сезонні	
А	1=2+3	2	3=4+5+6	4	5	6
Січень	6	3	3	2		1
Лютий	6	3	3	2		1
Березень	6	3	3	2		1
Квітень	6	3	3	2		1
Травень	6	3	3	2		1
Червень	7	3	4	2	1	1
Липень	7	3	4	2	1	1
Серпень	7	3	4	2	1	1
Вересень	6	3	3	1 ¹	1	1
Жовтень	6	3	3	1	1	1
Листопад	5	3	2	1		1
Грудень	5	3	2	1		1
Усього середня кількість працівників у господарстві за рік	6 [73:12=6,1]	3 [36:12=3]	3 [37:12=3,1]	2 [20:12=1,7]	0 [5:12=0,4]	1 [12:12=1]

¹ Середньооблікова кількість постійних штатних працівників розрахована, виходячи з того, що у вересні 30 календарних днів, 1 особа працювала повний місяць, а 1 особа – молода жінка – тільки 9 днів, тобто $(1 \times 30 + 1 \times 9) : 30 = 39 : 30 = 1,3$.

РОЗРАХУНОК ПОВНОЇ СОБІВАРТОСТІ РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ за _____ рік

Таблиця 1. Розподіл інших витрат для формування повної собівартості за видами реалізованої сільськогосподарської продукції¹

(грн.)

	Рядок	Усього по господарству	У тому числі	
			рослинництво	тваринництво
А	В	1	2	3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1	<i>ф.2-ферм, код 032</i>	<i>облік доходів і витрат</i>	<i>облік доходів і витрат</i>
Частка в собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2	1	<i>ряд.1, гр.2/ ряд.1, гр.1</i>	<i>ряд.1, гр.3/ ряд.1, гр.1</i>
Інші витрати звичайної діяльності для формування повної собівартості продукції сільськогосподарства, крім тих, які можна прямо віднести на певний вид продукції (нерозподілені постійні загальновиробничі та наднормативні виробничі витрати, адміністративні витрати, витрати на збут, витрати на сплату фіксованого сільськогосподарського податку, витрати на відсотки та винагороди по фінансовій оренді (лізингу), відсотки за користування кредитами виробничого призначення, інші витрати, які можна справедливо співвіднести з виробництвом і реалізацією продукції)	3	<i>облік доходів і витрат</i>	<i>ряд.3, гр.1 × ряд.2, гр.2</i>	<i>ряд.3, гр.1 × ряд.2, гр.3</i>

¹ У клітинках таблиці наведено посилання на джерело даних або алгоритм визначення показника.

Таблиця 2. Визначення повної собівартості за видами реалізованої сільськогосподарської продукції¹

	Код рядка	Виробнича собівартість, грн. <i>облік доходів і витрат</i>	Частка у виробничій собівартості відповідної галузі за даними <i>гр.1</i>	Інші витрати, які включаються до повної собівартості, грн.		Повна собівартість продукції, грн.
				що можна прямо віднести на вид продукції	що розподіляються за часткою	
A	B	1	2	3	4	5=1+3+4
Продукція рослинництва – усього (сума кодів 310,315–323)	318		1		<i>таб.1, ряд.3, гр.2</i>	
з неї						
зернові та зернобобові культури – усього	310		<i>ряд.310/ ряд.318</i>		<i>ряд.318× ряд.310,гр.2</i>	
у тому числі						
пшениця	311		<i>ряд.311/ ряд.310</i>		<i>ряд.310× ряд.311,гр.2</i>	
кукурудза	312		<i>ряд.312/ ряд.310</i>		<i>ряд.310× ряд.312,гр.2</i>	
інші зернові культури	313		<i>ряд.313/ ряд.310</i>		<i>ряд.310× ряд.313,гр.2</i>	
соняшник	319		<i>ряд.319/ ряд.318</i>		<i>ряд.318× ряд.319,гр.2</i>	
картопля	320		<i>ряд.320/ ряд.318</i>		<i>ряд.318× ряд.320,гр.2</i>	
овочі	321		<i>ряд.321/ ряд.318</i>		<i>ряд.318× ряд.321,гр.2</i>	
цукрові буряки	315		<i>ряд.315/ ряд.318</i>		<i>ряд.318× ряд.315,гр.2</i>	
плодові, ягідні культури	322		<i>ряд.322/ ряд.318</i>		<i>ряд.318× ряд.322,гр.2</i>	
виноград	323		<i>ряд.323/ ряд.318</i>		<i>ряд.318× ряд.323,гр.2</i>	
інша продукція рослинництва	317		<i>ряд.317/ ряд.318</i>		<i>ряд.318× ряд.317,гр.2</i>	

	Код рядка	Виробнича собівартість, грн. <i>облік доходів і витрат</i>	Частка у виробничій собівартості відповідної галузі за даними гр.1	Інші витрати, які включаються до повної собівартості, грн.		Повна собівартість продукції, грн.
				що можна прямо віднести на вид продукції	що розподіляються за часткою	
А	В	1	2	3	4	5=1+3+4
Продукція тваринництва – усього (сума кодів 330,336,340) з неї худоба та птиця (у живій вазі) – усього у тому числі велика рогата худоба свині вівці, кози птиця інші види худоби молоко інша продукція тваринництва	341		1		таб.1, ряд.3, гр.3	
	330		ряд.330/ ряд.341		ряд.341 × ряд.330, гр.2	
	331		ряд.331/ ряд.330		ряд.330 × ряд.331, гр.2	
	332		ряд.332/ ряд.330		ряд.330 × ряд.332, гр.2	
	333		ряд.333/ ряд.330		ряд.330 × ряд.333, гр.2	
	334		ряд.334/ ряд.330		ряд.330 × ряд.334, гр.2	
	335		ряд.335/ ряд.330		ряд.330 × ряд.335, гр.2	
	336		ряд.336/ ряд.341		ряд.341 × ряд.336, гр.2	
	340		ряд.340/ ряд.341		ряд.341 × ряд.340, гр.2	

¹ У клітинках таблиці наведено посилання на джерело даних або алгоритм визначення показника.

Додаток 3

до підпункту 2.4.5 Інструкції

Приклад розрахунку повної собівартості реалізованої продукції для фермерського господарства

Фермерське господарство Н. займається вирощуванням сільськогосподарських культур і тварин, а також зеленим туризмом.

1. Формування інших витрат у цілому по фермерському господарству.

Книга обліку доходів та витрат за _____ 2007р.
фермерського господарства _____

(грн.)

№ з/п	Дата	Номер банківського або касового документа тощо	Зміст запису	Витрати за елементами	Інші витрати	Загальна сума витрат
14	15	16	17	18-21	22	24
1	...	...	Витрати на службові відрядження	—	800	800
2	...	...	Винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські)	—	500	500
3	...	...	Витрати на зв'язок (поштові, телеграфні, телефонні, телекс, факс, інтернет)	—	200	200
4	...	...	Плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків	—	150	150
5	...	...	Витрати пакувальних матеріалів для пакування готової продукції	—	120	120
6	...	...	Витрати на ремонт тари	—	80	80
7	...	...	Витрати на відсотки за короткотерміновим кредитом на придбання елітного насіння пшениці під урожай звітнього року	—	180	180
Усього на 31.12.2007				—	2030	2030
у тому числі без витрат за короткотерміновим кредитом на придбання елітного насіння				—	1850	1850

2. Заповнення таблиці 1 додатка 2 "Розподіл інших витрат для формування повної собівартості за видами реалізованої сільськогосподарської продукції"

(грн.)

	Рядок	Усього по господарству	У тому числі	
			рослинництво	тваринництво
А	В	1	2	3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1	<i>ф.2-ферм, код 032</i> 3000	<i>облік доходів і витрат</i> 2000	<i>облік доходів і витрат</i> 500
Частка в собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2	1	<i>ряд.1, гр.2/ ряд.1, гр.1</i> 0,67	<i>ряд.1, гр.3/ ряд.1, гр.1</i> 0,17
Інші витрати звичайної діяльності для формування повної собівартості продукції сільського господарства, крім тих, які можна прямо віднести на певний вид продукції (нерозподілені постійні загальновиробничі та наднормативні виробничі витрати, адміністративні витрати, витрати на збут, витрати на сплату фіксованого сільськогосподарського податку, витрати на відсотки та винагороди по фінансовій оренді (лізингу), відсотки за користування кредитами виробничого призначення, інші витрати, які можна справедливо співвіднести з виробництвом і реалізацією продукції)	3	<i>облік доходів і витрат</i> 1850	<i>ряд.3, гр.1 × ряд.2, гр.2</i> 1240 [1850 × 0,67]	<i>ряд.3, гр.1 × ряд.2, гр.3</i> 315 [1850 × 0,17]

3. Заповнення таблиці 2 додатка 2 "Визначення повної собівартості за видами реалізованої сільськогосподарської продукції"

	Код рядка	Виробнича собівартість, грн. <i>облік доходів і витрат</i>	Частка у виробничій собівартості відповідної галузі за даними <i>гр.1</i>	Інші витрати, які включаються до повної собівартості, грн.		Повна собівартість продукції, грн.
				що можна прямо віднести на вид продукції	що розподіляються за часткою	
А	В	1	2	3	4	5=1+3+4
Продукція рослинництва – усього (сума кодів 310,315–323)	318	2000	1	180	1240	3420

	Код рядка	Виробнича собівартість, грн. <i>облік доходів і витрат</i>	Частка у виробничій собівартості відповідної галузі за даними <i>зр.1</i>	Інші витрати, які включаються до повної собівартості, грн.		Повна собівартість продукції, грн.
				що можна прямо віднести на вид продукції	що розподіляються за часткою	
А	В	1	2	3	4	5=1+3+4
з неї						
зернові та зернобобові культури – усього	310	1000	0,5 [1000:2000]	180	620 [1240 × 0,5]	1800
у тому числі						
пшениця	311	800	0,8 [800:1000]	180 (відсотки за кредит)	496 [620×0,8]	1476
кукурудза	312	200	0,2 [200:1000]		124 [620×0,2]	324
інші зернові культури	313					
соняшник	319	500	0,25 [500:2000]		3310 [1240×0,25]	810
картопля	320	250	0,125 [250:2000]		155 [1240×0,125]	405
овочі	321					
цукрові буряки	315					
плодові, ягідні культури	322	250	0,125 [250:2000]		155 [1240×0,125]	405
виноград	323					
інша продукція рослинництва	317					
Продукція тваринництва – усього (сума кодів 330,336,340)	341	500	1		315	815
з неї						
худоба та птиця (у живій вазі) – усього	330	500	1,0 [500:500]		315 [370×1,0]	815
у тому числі						
велика рогата худоба	331					
свині	332	500	1,0 [500:500]		315 [370×1,0]	815

Продовження додатку 3

	Код рядка	Виробнича собівартість, грн. <i>облік доходів і витрат</i>	Частка у виробничій собівартості відповідної галузі за даними <i>гр.1</i>	Інші витрати, які включаються до повної собівартості, грн.		Повна собівартість продукції, грн.
				що можна прямо віднести на вид продукції	що розподіляються за часткою	
А	В	1	2	3	4	5=1+3+4
вівці, кози	333					
птиця	334					
інші види худоби	335					
молоко	336					
інша продукція тваринництва	340					

Для приміток